

Nr 52.

Av herr **Wagnsson**, om anslag till bidrag till Svenska skolmuseet.

Såsom bidrag till Svenska skolmuseet har ända sedan år 1912 utgått statsanslag. Under tiden 1933/34—1939/40 utgjorde anslaget 3,500 kronor, men sänktes av 1940 års riksdag till att omfatta endast 1,000 kronor. I 1941 års statsverksproposition finnes Svenska skolmuseet icke omnämnt, och museet står sålunda inför faran att få sitt statsanslag helt indraget.

Museets utgifter uppgå till omkring 6,000 kronor. (Häri ingår icke lokalhyra, emedan museet disponerar fri lokal i ämbetshuset, Hantverkargatan 29). Under år 1940, då statsanslaget så avsevärt minskats, ha emellertid utgifterna beskurits i möjligaste mån. Ur allmänna medel har museet — förutom statsbidraget — erhållit ett anslag från Stockholms stad, uppgående under år 1940 till 500 kronor. För övrigt har museet varit hänvisat till enskilda medel, vilka i första hand tillskjutits av museets huvudman, Sveriges allmänna folkskolläraryörening. Därest statsbidraget nu skulle komma att helt indragas, måste tydligen det ekonomiska ansvaret för museet falla så gott som uteslutande på denna förening, om museets gagnande verksamhet skall kunna uppehållas. Någon ytterligare begränsning av museets utgifter torde nämligen icke kunna ske i någon nämnvärd utsträckning utan att museets verksamhet och betydelse äventyras.

Att Sveriges allmänna folkskolläraryörening kommit att stå såsom huvudman för museet betyder icke, att museets verksamhet tjänar endast denna kårsammanslutnings intressen. Tvärtom måste man säga, att museet tjänar allmänna pedagogiska intressen och är av stort värde för alla lärarkategorier och skolor i vårt land. Det riktiga vore utan tvivel, att verksamheten i sin helhet bekostades av staten och att museet alltså vore en rent statlig institution. Såsom belägg för denna åsikt må här anföras något om museets organisation och om dess verksamhet under de senaste åren.

Museet består av en historisk och en modern avdelning. Den förra innehåller materiel, inventarier och andra föremål av i många fall oersättligt värde, och den giver den besökande en klar inblick i gångna tiders skolliv. Denna avdelning står många gånger vetenskapsmän till värdefull hjälp i deras forskningar. Den andra avdelningen är så att säga den levande delen av museet. Där finnes en ständigt växlande utställning av nutida undervisningsmateriel och skolinventarier, där lärarna kunna finna välbehövlig vägledning, då det gäller att välja utrustning för skolorna. Utställningen är den enda plats, där man kan erhålla en samlad bild av nutida skolmateriel från olika firmor och förlag eller enskilda tillverkare. Denna avdelning har emellertid även en annan betydelsefull uppgift. Där anordnas med korta mellanrum tillfälliga utställningar för att visa utvecklingen av någon viss sida

av undervisningsväsendet eller för att belysa något aktuellt pedagogiskt problem eller för att göra lärarna i ett visst ämne förtrogna med detta ämnes hjälpmedel. Som exempel från de senaste åren kunna nämnas följande utställningar.

Materiel för trafikundervisning.

- » belysande modersmålsundervisningen.
- » för arbetet på missionsfälten.

Hjälpmedel för historieundervisningen.

Handarbeten under de första skolåren.

Undervisningsmateriel för lågstadiet.

Elevarbeten i teckning.

Arbetet i nomadskolorna.

Utställning i samband med biologilärarnas årsmöte.

Till sådana utställningar anknytas alltid ett antal föreläsningar och demonstrationer.

Av det sagda torde framgå, att det borde vara ett statsintresse, att museets verksamhet uppehålls. Under nuvarande förhållanden kan man visserligen icke kräva, att staten helt övertager det ekonomiska ansvaret för museet, ehuru detta under normala tider vore naturligt. Men statsbidrag bör alljämt utgå till verksamheten. På grund härav hemställes,

att riksdagen måtte besluta att till bidrag till Svenska skolmuseet anvisa oförändrat belopp, 1,000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1941.

Ruben Wagnsson.